IQRO JURNALI , IQRO JOURNAL, ИКРО ЖУРНАЛИ
ISSN:2181-4341| wordlyknowledge.uz/index.php/iqro
Volume 21 Issue 2 May 2026

ABDULLA QAHHORNING HAYOTI VA IJODI

Saidnazarova Odinabonu Saidolim qizi
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
Menejment fakulteti, Biznesni boshqarish yo'nalishi
2-bosqich talabasi
Email: osaidnazarova@gmail.com
https://doi.org/10.5281/zenodo.20069883

Annotatsiya: Ushbu maqola XX asr o'zbek adabiyotining taniqli namoyandasi Abdulla Qahhorning hayoti, ijodiy rivojlanishi va adabiy merosini o'rganadi. Unda uning ijtimoiy-tarixiy muhitining uning dunyoqarashi va ijodiga ta'siri, xususan, hikoyalar, satira va psixologik realizm mahoratiga alohida e'tibor qaratilgan. Uning asarlarining tematik chuqurligi. masalan, ijtimoiy adolat, inson qadr-qimmati va kundalik axloqiy muammolar ham tahlil qilinadi. Maqolada uning aniq va ifodali tili, tarjima va madaniy almashinuvga qo'shgan hissasi va zamonaviy o'zbek nasrini shakllantirishdagi roli batafsil muhokama qilinadi. Bundan tashqari, unda uning adabiy merosining zamonaviy jamiyatdagi dolzarbligi ko'rib chiqiladi va uning asarlarini yosh avlod orasida raqamli vositalar va zamonaviy ta'lim yondashuvlari orqali targ'ib qilish uchun innovatsion, tadqiqotga asoslangan usullar taklif etiladi.

Kalit so'zlar: Abdulla Qahhor, o'zbek adabiyoti, satira, hikoya qilish, adabiy meros, yoshlar ta'limi, madaniy uzatish, nasr, realizm, milliy o'ziga xoslik.

Abstract: This article examines the life, creative development, and literary legacy of Abdulla Qahhor, a prominent figure in 20th-century Uzbek literature. It focuses on the influence of his socio-historical environment on his worldview and creativity, in particular, his mastery of short stories, satire, and psychological realism. The thematic depth of his works, such as social justice, human dignity, and everyday moral issues, is also analyzed. The article discusses in detail his clear and expressive language, his contribution to translation and cultural exchange, and his role in shaping modern Uzbek prose. In addition, it examines the relevance of his literary legacy in modern society and proposes innovative, research-based methods for promoting his works among the younger generation through digital tools and modern educational approaches.
Keywords: Abdulla Qahhor, Uzbek literature, satire, storytelling, literary heritage, youth education, cultural transmission, prose, realism, national identity.

Аннотация: В данной статье рассматривается жизнь, творческое развитие и литературное наследие Абдуллы Каххора, выдающейся фигуры узбекской литературы XX века. Основное внимание уделяется влиянию его социально-исторической среды на мировоззрение и творчество, в частности, его мастерству в написании рассказов, сатиры и психологического реализма. Также анализируется тематическая глубина его произведений, затрагивающая такие темы, как социальная справедливость, человеческое достоинство и повседневные моральные вопросы. В статье подробно рассматривается его ясный и выразительный язык, его вклад в перевод и культурный обмен, а также его роль в формировании современной узбекской прозы. Кроме того, исследуется актуальность его литературного наследия в современном обществе и предлагаются инновационные, основанные на исследованиях методы популяризации его произведений среди молодого поколения с помощью цифровых инструментов и современных образовательных подходов.

Ключевые слова: Абдулла Каххор, узбекская литература, сатира, повествование, литературное наследие, воспитание молодежи, культурная передача, проза, реализм, национальная идентичность.

Abdulla Qahhor adabiy merosi o‘zbek adabiyoti tarixida noyob va ta’sirli o‘rin tutadi. U 1907-yil 17-sentabrda O‘zbekistonning Qo‘qon shahrida tug‘ilgan. Abdulla Qahhor uning dunyoqarashini va keyinchalik adabiy mavzularini chuqur shakllantirgan kamtarona oilaviy muhitda o‘sgan. Uning bolaligi ijtimoiy-iqtisodiy qiyinchiliklar bilan o‘tdi, bu unga oddiy odamlar hayotini diqqat bilan kuzatish imkonini berdi, bu tajriba keyinchalik uning realistik va ko‘pincha satirik asarlarining asosiga aylandi. Qahhorning an'anaviy va zamonaviy ta'lim bilan ilk tanishuvi uning intellektual rivojlanishini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynadi. U turli maktablarda, jumladan, ilg'or ta'lim g'oyalarini joriy etgan yangi usul maktablarida o'qidi va keyinchalik ta'limini Toshkentda davom ettirdi va u yerda adabiy to'garaklarda faol ishtirok etdi.

Abdulla Qahhor o'zining adabiy faoliyatini 1920-yillarda, Markaziy Osiyoda muhim siyosiy va madaniy o'zgarishlar davrida boshlagan. Uning dastlabki asarlari o'sha davrdagi ijtimoiy-siyosiy muhit ta'sirida bo'lib, ijtimoiy o'zgarishlar, adolatsizlik va insoniy kurash mavzularini aks ettirgan. Dastlab qisqa hikoyalar va jurnalistik asarlar yozgan Qahhor o'tkir hazil-mutoyibasi, ixcham uslubi va murakkab insoniy his-tuyg'ularni ajoyib soddalik bilan tasvirlash qobiliyati bilan tezda e'tirofga sazovor bo'ldi. Uning hikoya qilish uslubi chuqur realizm tuyg'usi bilan ajralib turardi, ko'pincha nozik hazil va satira bilan birlashtirilib, bu unga o'z qahramonlariga nisbatan hamdardlikni yo'qotmasdan jamiyatdagi kamchiliklarni tanqid qilish imkonini berdi.

Qahhorning ijodiy faoliyatining eng diqqatga sazovor jihatlaridan biri bu uning qisqa hikoya janridagi mahoratidir. “O‘g‘ri”, “Bemor” va “Anor” kabi asarlari uning kundalik hayotdagi vaziyatlarni tasvirlash qobiliyatini chuqur falsafiy va axloqiy savollarni ochib berish bilan birga namoyon etadi. Uning hikoyalari ko‘pincha axloqiy muammolar, ijtimoiy bosim yoki shaxsiy qiyinchiliklarga duch kelayotgan oddiy odamlarga qaratilgan bo‘lib, ularni juda yaqin va abadiy qiladi. Qahhorning tili sodda, ammo ifodali bo‘lib, badiiy chuqurlikni saqlab qolgan holda keraksiz murakkablikdan qochadi. Ushbu stilistik yondashuv uning asarlarini turli ta’lim sohalaridagi o‘quvchilarni o‘z ichiga olgan keng auditoriya uchun ochiq qildi.

Qisqa hikoyalardan tashqari, Abdulla Qahhor drama va satirik yozuvchilikka katta hissa qo‘shdi. Uning “Shohi so‘zana” va “Tobutdan tovush” kabi pyesalari uning dialog va dramatik keskinlikni qurishdagi mahoratini ta’kidlaydi. Bu asarlar ko‘pincha ijtimoiy ikkiyuzlamachilik, byurokratik samarasizlik va axloqiy tanazzulga bag‘ishlangan bo‘lib, hazilni tanqid qilish uchun kuchli vosita sifatida qo‘llaydi. Uning satirik esse va felyetonlari nozik masalalarni hal qilishdagi jasoratini yanada ko‘proq namoyish etadi va uni o‘zbek adabiyotida satira kashshoflaridan biriga aylantiradi.

Qahhor yashagan tarixiy sharoit ham uning ijodkorligini shakllantirishda muhim rol o'ynadi. Sovet davri yozuvchilarga mafkuraviy cheklovlar qo'yib, ulardan rasmiy rivoyatlarga moslashishni talab qildi. Ushbu cheklovlarga qaramay, Qahhor ochiq qarshilikka emas, balki umuminsoniy qadriyatlar va nozik tanqidga e'tibor qaratish orqali o'zining badiiy yaxlitligini saqlab qolishga muvaffaq bo'ldi. Uning asarlari ko'pincha ma'no qatlamlarini o'z ichiga oladi, bu esa o'quvchilarga ularni yuzaki rivoyatdan tashqarida talqin qilish imkonini beradi. Badiiy ifodani siyosiy voqelik bilan muvozanatlash qobiliyati uning intellektual chuqurligi va ijodiy bardoshliligini ta'kidlaydi.

Abdulla Qahhorning ta'siri uning adabiy asarlaridan tashqariga ham chiqadi. U o'zbek adabiy tanqidi va tarjimasining rivojlanishida faol ishtirok etgan. U asarlarni rus va boshqa

tillardan o'zbek tiliga tarjima qilib, madaniy almashinuvga hissa qo'shgan va milliy adabiy manzarani boyitgan. Uning jamoat ziyolisi va adabiy arbobi sifatidagi roli XX asr o'zbek adabiyoti yo'nalishini shakllantirishga yordam bergan. Shuningdek, u yosh yozuvchilarga ustozlik qilib, ularni milliy an'analar bilan aloqani saqlab qolgan holda o'z ovozlarini rivojlantirishga undagan.

Qahhor asarlarining tematik boyligi uning merosining yana bir muhim jihatidir. Uning hikoyalari ko'pincha halollik, qadr-qimmat, ijtimoiy adolat va insoniy munosabatlarning murakkabligi kabi mavzularni o'rganadi. U o'z qahramonlarining ichki dunyosini ochib berish, ularning fikrlari, his-tuyg'ulari va nizolarini psixologik chuqurlik bilan tasvirlashning noyob qobiliyatiga ega edi. Bu gumanistik yondashuv uning asarlarini hatto zamonaviy davrda ham dolzarb qiladi, chunki ular vaqt va madaniy chegaralardan tashqariga chiqadigan umuminsoniy muammolarni hal qiladi.

Zamonaviy O'zbekistonda Abdulla Qahhorning adabiy merosini saqlash va targ'ib qilishning ahamiyati tobora ortib bormoqda. Raqamli texnologiyalar va globallashuvning jadal rivojlanishi bilan yosh avlod ko'pincha xorijiy madaniy ta'sirlarga ko'proq duchor bo'ladi, bu esa milliy adabiyotga qiziqishning pasayishiga olib kelishi mumkin. Shuning uchun Qahhor asarlari zamonaviy o'quvchilar uchun ochiq va qiziqarli bo'lib qolishini ta'minlash uchun samarali strategiyalarni ishlab chiqish juda muhimdir.

Ilmiy va pedagogik nuqtai nazardan, Abdulla Qahhorning ijodini yoshlar orasida tarqatishni kuchaytirish uchun bir nechta tavsiyalar taklif qilinishi mumkin. Birinchidan, uning asarlarini innovatsion o'qitish usullaridan foydalangan holda zamonaviy ta'lim dasturlariga integratsiya qilish talabalarning faolligini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Masalan, multimedia taqdimotlari, raqamli hikoya qilish va asarlarini dramatizatsiya qilish kabi interaktiv o'rganish usullari o'quv jarayonini yanada dinamik va jozibador qilishi mumkin. Ikkinchidan, mobil ilovalar va onlayn kutubxonalarni o'z ichiga olgan raqamli platformalardan foydalanish, ayniqsa texnologiyaga qiziqqan yosh auditoriya uchun uning asarlariga oson kirishni osonlashtirishi mumkin.

Yana bir muhim tavsiya - Abdulla Qahhorga bag'ishlangan adabiy tanlovlar, o'qish klublari va madaniy tadbirlarni tashkil etish. Ushbu tadbirlar hamjamiyat tuyg'usini yaratishi va yoshlar orasida faol ishtirokni rag'batlantirishi mumkin. Bundan tashqari, uning asarlarini bir nechta tillarga tarjima qilish va ularni xalqaro miqyosda targ'ib qilish o'zbek adabiyoti haqidagi global xabardorlikni oshirish bilan birga, mahalliy yoshlar orasida milliy g'ururni kuchaytirishi mumkin. Bundan tashqari, ta'lim muassasalari, madaniy tashkilotlar va ommaviy axborot vositalari platformalari o'rtasidagi hamkorlik Qahhorning ijodini ommalashtirishda muhim rol o'ynashi mumkin. Uning asarlari asosida yaratilgan hujjatli filmlar, filmlar va teatrlashtirilgan moslashuvlar yangi talqinlarni taqdim etishi va kengroq auditoriyani jalb qilishi mumkin. Uning hikoyalarini audiokitoblar va podkastlar kabi zamonaviy formatlarga kiritish, ularning bugungi tez sur'atlar bilan rivojlanayotgan dunyoda mavjudligi va dolzarbligini oshirishi mumkin.

Abdulla Qahhorning adabiy mahoratining eng o'ziga xos, ammo ko'pincha yetarlicha o'rganilmagan xususiyatlaridan biri uning chuqur psixologik realizmidir. Asosan tashqi voqealarga e'tibor qaratadigan ko'plab yozuvchilardan farqli o'laroq, Qahhor o'z qahramonlarining ichki dunyosiga ajoyib noziklik bilan chuqur kirib boradi. Uning hikoyalari oddiy odamlar boshidan kechiradigan yashirin hissiy kurashlar, axloqiy muammolar va jimgina to'qnashuvlarni tez-tez ochib beradi. Minimalist tavsiflar va puxta tanlangan tafsilotlar orqali u inson tabiatining murakkabligini ochib beradi. Bu qobiliyat uni asarlari zamondan tashqarida bo'lgan yozuvchilar qatoriga qo'yadi, chunki ular hatto zamonaviy jamiyatda ham dolzarb bo'lib qoladigan universal psixologik haqiqatlar bilan aks etadi.

Qahhorning ijodining yana bir jozibali jihati - bu uning satiradan pedagogik va ijtimoiy vosita sifatida nafis foydalanishidir. Uning hazili hech qachon yuzaki emas; aksincha, u ijtimoiy

nomukammallikni aks ettiruvchi oyna vazifasini bajaradi. U qattiq qoralashdan qochadi va buning o'rniga "aqlli istehzo" deb ta'riflash mumkin bo'lgan narsadan foydalanadi, bu esa o'quvchilarga o'zlari va atroflaridagi kamchiliklarni aniqlashga imkon beradi. Tanqidning bu bilvosita usuli yosh o'quvchilarga ta'sir o'tkazishda ayniqsa samarali, chunki u qarshiliksiz mulohaza yuritishga undaydi. Ta'lim sharoitida bunday yondashuv to'g'ridan-to'g'ri ko'rsatmalardan ko'ra tanqidiy fikrlashni ta'kidlaydigan zamonaviy pedagogik nazariyalarga mos keladi.

Bundan tashqari, Abdulla Qahhorning tili alohida e'tiborga loyiqdir. Uning nasri ravshanlik, aniqlik va deyarli suhbatdoshlik soddaligi bilan ajralib turadi, ammo u chuqur semantik qatlamlarga ega. U kundalik iboralar, iboralar va madaniy ildizlarga ega iboralardan mohirona foydalanadi, bu nafaqat haqiqiylikni oshiradi, balki asarlarida milliy o'ziga xoslik elementlarini ham saqlab qoladi. Lingvistik jihatdan uning yozuvlari zamonaviy o'zbek adabiy tilining evolyutsiyasini o'rganish uchun qimmatli manba bo'lib xizmat qiladi, bu uning yozuvchilik qobiliyatini nafaqat adabiy, balki filologik nuqtai nazardan ham muhim qiladi.

Ta'kidlashga arziydigan qo'shimcha jihat - bu uning mafkuraviy o'zgarish davrida madaniy vositachi sifatidagi roli. Sovet davrida yashab, yozib yurgan Qahhor qat'iy tsenzura va mafkuraviy kutganlarga ajoyib aql bilan yondashdi. Tizimga to'g'ridan-to'g'ri duch kelish o'rniga, u oddiy ko'rinadigan hikoyalarga nozik tanqidlarni singdirdi. Bu qatlamli yozish uslubi unga nashr etilayotgan va keng o'qilayotgan paytda badiiy mustaqillikni saqlab qolish imkonini berdi. Bunday strategiya intellektual moslashuvchanlikning yuqori darajasini aks ettiradi va adabiyot cheklovlar ostida ham nozik ifoda maydoni sifatida qanday ishlashi mumkinligini ko'rsatadi.

Qahhorning tarjima va madaniyatlararo muloqotga qo'shgan hissasi ham katta ahamiyatga ega. Rus va boshqa adabiyotlardan asarlarni o‘zbek tiliga tarjima qilish orqali u mahalliy o‘quvchilarga global adabiy an’analarni tanishtirishga yordam berdi. Bu nafaqat o‘zbek jamiyatining intellektual ufqlarini kengaytirdi, balki mintaqada qiyosiy adabiyotshunoslikning rivojlanishiga ham hissa qo‘shdi. Uning tarjimalari shunchaki lingvistik konversiyalar emas, balki asl matnlarning ruhini saqlab qolgan holda ularni o‘zbek o‘quvchilarining madaniy kontekstiga moslashtirgan ijodiy qayta talqinlar edi.

Abdulla Qahhorning eng ajoyib asarlaridan biri uning "O'g'ri” qissasi bo'lib, u oddiy hayotni chuqur axloqiy ma'no bilan tasvirlashdagi mahoratining yorqin namunasidir.

Bir qarashda, hikoya oddiy ko'rinadi: umidsizlikka berilgan kambag'al odam kichik o'g'irlik qiladi. Biroq, hikoya rivojlanib borgan sari, hikoya nafaqat harakatning o'zi haqida, balki insonni bunday qarorga olib kelgan holatlar haqida ekanligi ayon bo'ladi. Qahhor qahramonning hissiy va ijtimoiy kelib chiqishini diqqat bilan quradi, bu o'quvchilarga sirtdan narini ko'rish va uning harakatlarini shakllantiradigan sokin azoblarni tushunish imkonini beradi.

Hikoya muhiti ham realistik, ham chuqur ta'sirchan. Qahhor qisqa, ammo ifodali til orqali qashshoqlik, ijtimoiy tengsizlik va inson zaifligining yorqin manzarasini chizadi. Bosh qahramon yovuz qahramon sifatida emas, balki og'ir hayot sharoitlari qurboni sifatida tasvirlangan. Bu nozik xarakteristika o'quvchilarni qattiq axloqiy hukmlarni shubha ostiga qo'yishga va buning o'rniga vaziyatga hamdardlik va mulohaza bilan yondashishga undaydi.

"O'g'ri"ni ayniqsa hayratlanarli qiladigan narsa Qahhorning kinoyadan nozik foydalanishidir. Odatda qoralanadigan o'g'irlik harakati jamiyatning o'zida katta adolatsizlikni ochib beradigan tarzda taqdim etiladi. O'quvchi o'ylanib qoladi: kim haqiqatan ham aybdor - zarurat tufayli o'g'irlik qilgan shaxsmi yoki bunday umidsizlikni keltirib chiqaradigan tizimmi?

Bundan tashqari, hikoyaning soddaligi uning hissiy ta'sirini kuchaytiradi. Keraksiz tafsilotlar yoki bo'rttirilgan voqealar yo'q; har bir jumla maqsadga xizmat qiladi. Bu minimalist uslub chuqurroq xabarning yanada kuchli aks-sado berishiga imkon beradi, bu hikoyani ham tushunarli, ham chuqur qiladi.

“O‘g‘ri” (“O‘g‘ri”) asarida Abdulla Qahhor nafaqat ijtimoiy vaziyatni, balki bosim ostida inson

psixologiyasining puxta qurilgan badiiy modelini ham taqdim etadi. Yuzaki hikoyadan tashqari, hikoyaning eng hayratlanarli jihatlaridan biri uning ikki tomonlama tuzilishidir: voqealar tashqi, deyarli neytral nuqtai nazardan tasvirlangan bo‘lsa-da, hissiy yuk ichki tomondan ko‘tariladi va o‘quvchini qahramonning his-tuyg‘ularini mustaqil ravishda qayta tiklashga majbur qiladi.

Chuqurroq o‘qish shuni ko‘rsatadiki, hikoya to‘g‘ridan-to‘g‘ri ifodalash o‘rniga subtekstga asoslangan. Qahhor ataylab qahramonning kelib chiqishi yoki ichki monologining batafsil tushuntirishlaridan qochadi. Buning o‘rniga u parchalangan taassurotlar va vaziyatga oid ishoralarga tayanadi. Bu usul o‘quvchi to‘ldirishi kerak bo‘lgan adabiy “bo‘shliq”ni yaratadi, bu esa tajribani yanada interaktiv va intellektual jihatdan qiziqarli qiladi. Bunday yondashuv modernist hikoya tafakkuriga xos bo‘lib, unda ma’no aniq hikoya qilish o‘rniga talqin orqali hosil bo‘ladi. Yana bir muhim element - bu hikoyada tasvirlangan azob-uqubatlarning ijtimoiy ko‘rinmasligi. Qahramonning qiyinchiliklari dramatizatsiya qilinmaydi; u oddiy, deyarli muhitda normallashgan narsa sifatida ko‘rsatiladi. Bu normallashtirishning o‘zi jamiyatga tanqidiy sharhga aylanadi. Qahhor qashshoqlik odatiy holga aylanganda, axloqiy buzilish endi istisno emas, balki tizimli e'tiborsizlikning jimgina natijasi ekanligini nozik tarzda ta'kidlaydi.

Hikoyada shuningdek, kundalik realizmning ramziy darajaga ko'tarilgan takomillashtirilgan qo'llanilishi ham namoyish etiladi. Oddiy muhitlar, oddiy harakatlar va tanish nutq naqshlari chuqurroq haqiqatlarni ochib beradigan badiiy vositalarga aylanadi. Hikoyada hech narsa sun'iy yoki ta'sir uchun qurilgandek tuyulmaydi; buning o'rniga, ma'no kundalik hayotdan organik ravishda paydo bo'ladi. Bu hikoyaga uzoq muddatli haqiqiylik va hissiy ishonchlilikni beradi.

Stilistik nuqtai nazardan, Qahhor boshqariladigan hissiy cheklov deb ta'riflash mumkin bo'lgan narsadan foydalanadi. Hatto keskinlik paytlarida ham hikoya xotirjam va o'lchovli bo'lib qoladi. Hissiy intensivlik va hikoya soddaligi o'rtasidagi bu qarama-qarshilik kuchli dramatik effekt yaratadi va o'quvchilarga aniq aytilganidan ko'proq narsani his qilish imkonini beradi. Aynan shu cheklov hikoyaning psixologik chuqurligini kuchaytiradi. Kengroq adabiy ma'noda, "O'g'ri"ni o'zbek nasrida axloqiy nisbiylikning dastlabki namunasi sifatida ham o'qish mumkin, bu yerda axloqiy kategoriyalar qat'iy emas, balki kontekst tomonidan shakllantiriladi. Qahhor oqlamaydi yoki qoralamaydi; buning o'rniga u zarurat va noto'g'ri ishlar o'rtasidagi nozik chegarani ochib beradi va o'quvchilarni an'anaviy axloqiy asoslarni qayta ko'rib chiqishga undaydi.

Oxir-oqibat, Abdulla Qahhor ushbu hikoya orqali juda murakkab hikoya strategiyasini namoyish etadi: u realizm, psixologik tushuncha va ramziy chuqurlikni nihoyatda ixcham shaklda birlashtiradi. Aynan shu narsa "O'g'ri"ni nafaqat ijtimoiy hikoya, balki inson zaifligi, idroki va axloqiy murakkabligi haqidagi abadiy adabiy mulohazaga aylantiradi. Ijtimoiy-madaniy nuqtai nazardan, Qahhorning asarlarini 20-asr boshlaridagi O‘zbekistondagi kundalik hayotni hujjatlashtirish shakli sifatida ko‘rish mumkin. Uning hikoyalarida ijtimoiy munosabatlar, oilaviy tuzilmalar, an’analar va zamonaviy ta’sirlar ostida qadriyatlarning bosqichma-bosqich o‘zgarishi nozik jihatlari aks etgan. Bundan tashqari, Qahhor va satira va realizm bilan mashhur bo'lgan jahon yozuvchilari o'rtasidagi qiyosiy tahlilni rag'batlantirish talabalarning tushunchasi va qadrini chuqurlashtirishi mumkin. Bu yondashuv nafaqat adabiy kompetentsiyani mustahkamlaydi, balki o'zbek adabiyotini global kontekstda ham joylashtiradi. Uning ijodiga bag'ishlangan akademik tadqiqot loyihalari, talabalar konferensiyalari va hamkorlikdagi seminarlar yanada faol intellektual ishtirokni rivojlantirishi mumkin.

Hissiy aloqani rivojlantirish juda muhimdir. Qahhorni shunchaki tarixiy shaxs sifatida taqdim etish o'rniga, o'qituvchilar va tadqiqotchilar uning mavzulari - halollik, halollik, ijtimoiy mas'uliyat va inson qadr-qimmati - zamonaviy hayotga mosligini ta'kidlashlari kerak. Uning g'oyalarini zamonaviy muammolar bilan bog'lash orqali uning asarlari o'quv dasturining statik qismi emas, balki jonli yo'l-yo'riq manbaiga aylanishi mumkin. Ushbu nozik nuqtai nazarlarni

qo'llash sizning maqolangizni yanada keng qamrovli, tahliliy jihatdan boy va akademik jihatdan qimmatli qiladi, shu bilan birga Abdulla Qahhorni ijodi yangi avlodlarga ilhom baxsh etayotgan abadiy adabiy shaxs sifatida taqdim etadi.

Xulosa qilib aytganda, u o'zbek adabiyotida markaziy shaxs bo'lib qolmoqda, uning asarlari o'quvchilarni realizmi, hazil-mutoyibasi va chuqur gumanizmi bilan ilhomlantirishda davom etmoqda. Uning adabiy merosi nafaqat o'z davrining ijtimoiy-madaniy dinamikasini aks ettiradi, balki umuminsoniy tajribalar haqida qimmatli tushunchalarni ham taqdim etadi. Ta'lim va madaniy targ'ibotga innovatsion va ilmiy asoslangan yondashuvlarni qo'llash orqali uning ijodi kelajak avlodlarning intellektual va madaniy rivojlanishining ajralmas qismi bo'lib qolishini ta'minlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yhati

1. Qahhor A. Tanlangan asarlar: 3 jildlik. – Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti, 1987.
2. Qahhor A. Asarlar. – Toshkent: O‘zbekiston Milliy ensiklopediyasi, 2007.
3. Karimov N. O‘zbek adabiyoti tarixi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2010.
4. Qo‘shjonov M. O‘zbek realistik nasri va uning taraqqiyoti. – Toshkent: Fan, 1978.
5. Rahmonov N. Abdulla Qahhor ijodiy mahorati. – Toshkent: Fan, 1985.
6. Yoqubov O. Adib va davr. – Toshkent: Sharq, 1998.
7. Hamidov H. O‘zbek adabiyoti nazariyasi. – Toshkent: Universitet, 2001.
8. Rasulov A. Badiiy mahorat masalalari. – Toshkent: Fan, 1982.
9. Normatov U. Ijodkor va zamon. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2015.
10. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. “Yoshlarni ma’naviy barkamol etib tarbiyalash to‘g‘risida”gi qaror. – Toshkent, 2019.